

Derfor maa det Afgjørende, mener jeg, blive her: Er denne Foranstaltning ifølge sin særegne Karakter, sit særlige Indhold, en Overfærdelse af de Grændser, der ere satte for Administrationen ifølge den Forfatning, som gjælder for Kirken? Her ere vi jo inde paa Noget, som Grundloven ikke udtrykkelig nævner; disse Grændser drager den ikke udtrykkelig, den forudsætter de Grændser mellem Administrationen og Lovgivningen, som kunne ligge i Praxis og i Forholdenes Natur og i Lovgivningens Grundfætninger osv. Der kan naturligvis være megen Strid om, hvor disse Grændser i det Enkelte skulle drages; thi her er ikke nogen bestemt grundlovmæssig Udtalelse, men det er rigtigt, at dersom disse Grændser maa dømmes at være overfærdne, er Grundloven overfærdet; thi denne henlægger, hvad der er Lovgivningsanliggender, til Konge og Rigsdagen. Nu kan jeg imidlertid ikke skjønne, at der i denne Resolutions Bestemmelser er Noget, som overfærdes de Grændser, som Administrationen har paa dette som paa andre Omraader ifølge de almindelige Grundfætninger. For det Første med Hensyn til Nr. 1 i Resolutionen, som opretter det kirkelige Raad og tildeeler det følgende Opgaver:

a) at overlægge Menighedslivets Stilling og kirkelige Tilstande og Forhold i de forskellige Stifter;

b) til Kirkeministeren at andrage paa saadanne administrative og legislative Forholdsregler, der maatte finde at kunne fremme Menighedslivet og Kirkens Vel;

c) at afgive Betænkning og Raad angaaende de kirkelige Spørgsmaal, som Kirkeministeren maatte forelægge det.

Der ser jeg ikke reitere, end at det dog er saaledes, at der ved denne Bestemmelse oprettes et Led, Noget, der maatte kaldes et Led af en administrativ Ordning og en administrativ Ordning alene. Denne griber ikke i fjerneste Maade ind i Lovgivningsmagten, den er, hvad Tscherning under en af de mange Debatter, der tidligere have fundet Sted om Kirkeforfatningsspørgsmaalet, har sagt — jeg vil ikke sige, Udtrykket er heldigt — den er en privat Sag for Kirkeministeren. Det er ikke noget rigtigt Udtryk naturligvis; thi det rigtige Udtryk er, at det er en administrativ Sag, men han mente dermed, at det ikke er Noget, som kommer i Berøring

med Lovgivningsmagten, det binder ikke Lovgivningsmagten i nogen Henseende. Det er den store Forskjel, som den ærede Ordfører for Forespørgerne ikke lagde Mærke til, den store formelle Forskjel imellem dette Lovforslag og det, som af Mindretallet i den første Kirkekommission blev stillet; thi der er Hovedbestemmelsen denne: „At det med Hensyn til Lovforslag angaaende blandede Anliggender vedtages, at Kirkeaadets Betænkning maa være indhentet, førend samme kan erholde kongelig Sanktion.“ Det staar der, og det vilde visseelig være et meget stort Vaand paa Lovgivningsmagten; det vilde naturligvis være et endnu større Vaand, hvis der var et Veto mod Lovgivningsmagten, men det alene er jo et Vaand og et meget betydeligt Vaand, at en Lov ikke kan udkomme, uden at et Kirkeaad er hørt, og det er jo ogsaa det, som Flertallets Forslag den Gang havde. Saa er der endvidere Lovforslaget fra 1866, det er ogsaa interessant; det kom ikke frem i Rigsdagen, men det kom under Debat paa anden Maade. Deri staar der: „Ingen Forandring i de almindelige Bestemmelser for de kirkelige Forhold og Anliggender kan gjøres, uden at Kirkeaadets Betænkning derom er indhentet, og det hvad enten disse Bestemmelser henhøre under administrativ Afgjørelse eller Lovgivningsmagtens Omraade.“ Et saadant Vaand paa Lovgivningen kan naturligvis ikke træffes uden ad Lovgivningens Vej, og naar saa den nyeste Kirkekommission ligeledes i Flertallets Forslag har et Forslag til Lov om Dannelsen af et Kirkeaad, indeholder ogsaa dette, at ingen Lov eller Anordning om kirkelige Sager maa udkomme, forinden Kirkeaadet er hørt desangaaende. Det er et Vaand paa Lovgivningsmagten, og et saadant kan utvivlsomt ikke træffes ad Administrationens Vej; men jeg kan ikke se, at dette Raad kommer i Berøring med Lovgivningsmagten, undtagen naar der kræves Bevilling paa Finantsloven. Da sker det ganske vist utvivlsomt, men iøvrigt kommer det ikke i Berøring med Lovgivningsmagten, og dersom der forelægges Lovforslag, behøver det ikke at spørges, eller Lovgivningsmagten behøver i det Mindste ikke at bryde sig om, hvorvidt Raadet er hørt eller ikke. Hvad enten det er hørt eller ikke, bliver Loven lige saa fuldstændig gyldig, naar den kommer i Stand. Derfor ser jeg ikke,